

**Zadania realizowane przez Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej
Artykułów Rolno-Spożywczych w Bydgoszczy w kwietniu 2014 r.**

1. Ocena realizacji zadań w jednostkach organizacyjnych finansowanych z budżetu wojewody:

Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Bydgoszczy realizuje zadania w oparciu o kwartalne plany pracy zatwierdzone przez Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora. Zadania Inspekcji wynikają z przepisów prawa, wdrażane są w wyniku zastosowania kryteriów postępowania kontrolnego, opartego o przeprowadzoną analizę ryzyka. Propozycje tematów kontroli zgłaszane są przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Kujawsko-Pomorskiego Wojewodę, Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz obywateli (konsumentów artykułów rolno-spożywczych).

**Zadania realizowane przez Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów
Rolno-Spożywczych w Bydgoszczy w kwietniu 2014 r., zestawiono poniżej:**

A. Kontrole planowe ogółem: 33, w tym:

a) prawidłowość klasyfikacji tusz wieprzowych w systemie EUROP wg programu kontroli GNK-07-IR-02

Celem kontroli była weryfikacja rzeźni trzody chlewnej pod kątem obowiązku prowadzenia klasyfikacji tusz w systemie EUROP oraz sprawdzenie prawidłowości prowadzonych czynności. Szczegółowy zakres kontroli obejmował m.in. sprawdzenie:

- kwalifikacji i upoważnienia rzeczoznawcy do klasyfikowania tusz wieprzowych,
- legalizacji wagi, dokumentacji kalibracji wagi,
- poprawności sporządzania protokołów z ustalenia klas jakości tusz wieprzowych i okres ich przechowywania,
- prawidłowości obróbki półtuszy wieprzowych,
- czasu oceny uformowania i otluszczenia oraz ważenia tusz,
- prawidłowości określenia sumarycznego wskaźnika korygującego masę tuszy w %,
- dokumentacji wystawianej dostawcom żywca i porównanie z dokumentacją zakładową (zgodność w zakresie masy, klasy mięsności),
- ustalenie prezentacji tusz wieprzowych, stosowanej w zakładzie.

W ww. zakresie przeprowadzono kontrole w 19 podmiotach. Potwierdzono prawidłowość prowadzonej klasyfikacji tusz wieprzowych w systemie EUROP we wszystkich skontrolowanych ubojniach.

b) kontrola w zakresie jakości handlowej przetworów mlecznych, wg programu kontroli GI-BKJ-403-3/14

Celem kontroli było sprawdzenie jakości handlowej przetworów mlecznych ze szczególnym uwzględnieniem: mlecznych napojów fermentowanych, masła, serów podpuszczkowych (w tym kozich i owczych).

Podczas kontroli należało sprawdzić:

- jakość handlową w zakresie zgodności z:
 - wymaganiami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku *ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007,*
 - wymaganiami rozporządzenia Komisji (WE) nr 445/2007 *ustanawiającego niektóre szczegółowe zasady w celu stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 2991/1994 określającego normy dla tłuszczów do smarowania oraz stosowania rozporządzenia Rady (EWG) nr 1898/1987 w sprawie ochrony nazw stosowanych w obrocie mlekiem i przetworami mlecznymi,*
 - deklaracjami producentów,
- prawidłowość znakowania opakowań na zgodność z obowiązującymi przepisami prawa, w tym również dotyczącymi rolnictwa ekologicznego oraz produktów posiadających chronione nazwy pochodzenia (ChNP), chronione oznaczenia geograficzne (ChOG) lub będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami (GTS),
- aktualność danych o przedsiębiorcach znajdujących się w systemie ZSI w zakresie prowadzonej przez nich działalności obejmującej produkcję, składowanie, konfekcjonowanie i obrót artykułami rolno-spożywczymi.

W omawianym zakresie kontrole przeprowadzono w 4 podmiotach. W celu przeprowadzenia badań laboratoryjnych oraz zweryfikowania prawidłowości znakowania pobrano próbki z 14 partii asortymentu. Podczas badań przeprowadzonych przez Laboratorium Specjalistyczne w Gdyni stwierdzono nieprawidłową jakość handlową próbek z 1 partii przetworów mlecznych. Nieprawidłowość dotyczyła zawyżonej zawartości tłuszczu w odniesieniu do deklaracji producenta. Weryfikacja prawidłowości znakowania przetworów mlecznych potwierdziła nieprawidłowe ich znakowanie w przypadku próbek z 2 partii przetworów mlecznych. Nieprawidłowości polegały na określeniu warunków przechowywania w sposób niezrozumiały dla konsumenta poprzez stosowanie skrótów. "temp. przechowywania" i "temp. poniżej."

Jeden podmiot ukarano 6 mandatami karnymi, o łącznej wartości 3.000,00 zł:

- 3 mandaty, każdy w wysokości 500,00 zł z art. 111 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń, za nie przestrzeganie warunków sanitarnych w produkcji lub w obrocie środkami spożywczymi, używkami lub substancjami dodatkowo dozwolonymi,
- 2 mandaty, każdy w wysokości 500,00 zł z art. 111 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń, za nie dopełnienie obowiązku zapewnienia należytego stanu sanitarnego, zwłaszcza w zakresie utrzymania czystości oraz używania przez pracowników wymaganego ubioru w zakładzie produkującym lub wprowadzającym do obrotu środki spożywcze, używki, substancje dodatkowe dozwolone,
- 1 mandat, w wysokości 500,00 zł z art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11.05.2001 r. Prawo o miarach za utrzymywanie w stanie gotowości wagi podlegającej prawnej kontroli metrologicznej bez aktualnej cechy legalizacji.

c) kontrola w zakresie jakości handlowej przetworów mięsnych, wg programu kontroli GI-BKJ-403-7/14

Celem kontroli było sprawdzenie jakości handlowej przetworów mięsnych, w tym:

- kielbas (ze szczególnym uwzględnieniem kielbas średnio rozdrobnionych z przeznaczeniem na grilla oraz kielbas homogenizowanych typu parówka), wyrobów podrobowych - kaszanek, salcesonów, pasztetowych (bez pasztetów),
- przetworów mięsnych, niezależnie od gatunku zwierzęcia, z którego wykorzystano mięso i/lub surowce,
- sprawdzenie zgodności z deklaracją producenta z uwzględnieniem identyfikacji surowców pochodzenia zwierzęcego, ze względu na duże prawdopodobieństwo fałszowania wyrobów niedeklarowanym składnikiem,
- weryfikacja prawidłowości znakowania na zgodność z obowiązującymi przepisami prawa, w tym również dotyczącymi rolnictwa ekologicznego oraz produktów posiadających chronione nazwy pochodzenia (ChNP), chronione oznaczenia geograficzne (ChOG) lub będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami (GTS).

W omawianym zakresie kontrole przeprowadzono w 2 podmiotach. W celu przeprowadzenia badań laboratoryjnych pobrano próbki z 7 partii asortymentu, natomiast w celu wykonania wstępnej oceny organoleptycznej oraz weryfikacji prawidłowości znakowania pobrano próbki z 6 partii przetworów mięsnych. Podczas badań przeprowadzonych przez Laboratorium Specjalistyczne w Gdyni (3 próbki) oraz przez Centralne Laboratorium z Poznaniu (4 próbki) stwierdzono nieprawidłową jakość handlową próbek z 5 partii przetworów mięsnych. Podczas kontroli jednego z podmiotów kierowano się również informacją przekazaną przez Główny

Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (pismo GI-BKJ-ms.410-39/14), która dotyczyła kwestionowanego przez stronę duńską wyrobu wyprodukowanego przez omawiany podmiot.

W przedmiotowym zakresie badania wykazały nieprawidłowości, między innymi:

- wykryto obecność mięsa odkostnionego mechanicznie (MOM) przy braku deklaracji ze strony producenta,
- wykryto obecności azotynów, azotanów i karagenów nie deklarowanych przez producenta.

Stwierdzono również nieprawidłowe znakowanie przetworów mięsnych w przypadku 3 próbek asortymentu.

d) kontrola w zakresie jakości handlowej świeżych owoców i warzyw, w tym kontrola pomidorów w zakresie obecności GMO, wg programu kontroli GI-BKJ-403-04/14

Celem kontroli było sprawdzenie jakości handlowej świeżych owoców i warzyw, ze szczególnym uwzględnieniem:

- jakości i znakowania truskawek, pomidorów, papryki oraz sałaty, w tym endywii o liściach kędzierzawych i endywii o liściach szerokich, w zakresie zgodności z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 roku *ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworów owoców i warzyw*. Załącznik I, Część B „Szczegółowe normy handlowe”,
- jakości i znakowania wybranych gatunków świeżych owoców i warzyw, w tym czosnku i chrzanu oraz świeżych ziół objętych ogólną normą handlową w zakresie zgodności z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 543/2011 Załącznik I, Część A „Ogólna norma handlowa” oraz ustawie z dnia 19 grudnia 2003 roku *o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno*,
- znakowania w zakresie zgodności z ogólnymi wymaganiami określonymi w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 543/2011,
- dokumentacji towarzyszącej kontrolowanym partiom, w zakresie zgodności z wymaganiami określonymi w art. 5 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 543/2011,
- weryfikacji aktualności danych o handlowcach świeżymi owocami i warzywami, znajdujących się w systemie ZSI, wytypowanych do kontroli.

Kontrole w ww. zakresie zaplanowano w 4 podmiotach. W celu przeprowadzenia wstępnej oceny organoleptycznej oraz weryfikacji prawidłowości znakowania pobrano próbki z 24 partii przedmiotowego asortymentu. Wydano łącznie 13 protokołów niezgodności. Nieprawidłowości dotyczyły zamieszczenia na wywieszce/ etykietce niezgodnych z prawdą informacji,

nieprawidłowego kraju pochodzenia, brak na opakowaniu/ etykiecie adresu pakującego lub wysyłającego oraz braków w dokumentach towarzyszących. W celu przeprowadzenia badań laboratoryjnych w zakresie obecności GMO pobrano próbki z 4 partii pomidorów. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

Każdy skontrolowany podmiot ukarano mandatem karnym na podstawie art. 40 ust. 4a ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno, o łącznej wartości 500,00 zł. Wobec każdego z podmiotów wydane zostały również zalecenia pokontrolne.

c) kontrola w zakresie prawidłowości znakowania wybranych grup artykułów rolno-spożywczych, wg programu kontroli GI-BKJ-403-06/14

Celem kontroli było sprawdzenie prawidłowości znakowania 4 wybranych grup artykułów rolno-spożywczych, takich jak:

- pieczywo,
- wyroby cukiernicze ze szczególnym uwzględnieniem cukierków, wyrobów żelowych, marmoladek, galaretek, batonów, w tym batonów owocowo-zbożowych,
- przekąski typu: paluszki, krakersy, precelki, chipsy i prażynki ziemniaczane, orzeszki ziemne itp.,
- wyroby garmazeryjne luzem oraz opakowane, głęboko mrożone i chłodzone, w tym: pizze, zapiekanki, paszteciki, bułki z nadzieniem np. pieczarkowym, szpinakowym itp.

Objęcie kontrolą pieczywa wynikało z faktu, iż jest to produkt stanowiący podstawowy składnik naszej diety. Z kolei kontrole przekąsek, wyrobów cukierniczych (typu cukierki, wyroby żelowe, marmoladki, galaretki, batony) oraz wyrobów garmazeryjnych (typu pizze, zapiekanki, paszteciki) były realizowane po raz pierwszy.

Podczas kontroli należało sprawdzić:

- prawidłowość znakowania opakowań ww. produktów na zgodność z obowiązującymi przepisami prawa, w tym dotyczącymi rolnictwa ekologicznego oraz produktów posiadających chronione nazwy pochodzenia (ChNP), chronione oznaczenia geograficzne (ChOG) lub będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami (GTS) oraz z deklaracją producenta,
- aktualność danych o przedsiębiorcach znajdujących się w systemie ZSI w zakresie prowadzonej przez nich działalności obejmującej produkcję, składowanie, konfekcjonowanie i obrót artykułami rolno-spożywczymi.

W przedmiotowym zakresie kontrole zaplanowano w 4 podmiotach. W jednym z wytypowanych do kontroli podmiotów nie przeprowadzono czynności kontrolnych z uwagi na

trwającą w podmiocie kontrolę Okręgowego Inspektoratu Pracy w Bydgoszczy, kontrola Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych została przełożona.

W celu weryfikacji prawidłowości znakowania pobrano próbki z 11 partii pieczywa oraz 5 partii przekąsek typu: orzeszki ziemne prażone, słonecznik prażony oraz mieszanka studencka. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. W przypadku próbek z dwóch partii pieczywa przebadanych przez Laboratorium Specjalistyczne w Gdyni stwierdzono obecność karmelu nie deklarowanego przez producenta. Wobec podmiotu wszczęto postępowanie administracyjne.

B. Kontrole doraźne na wniosek Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych przeprowadzono w 2 podmiotach.

- Pierwsza kontrola doraźna w zakresie jakości handlowej przetworów rybnych, wg programu kontroli GI-BKJ-403-23/13 przeprowadzona była w związku ze wszczętym postępowaniem administracyjnym wobec podmiotu. Nieprawidłowości polegały na wykryciu DNA nie zadeklarowanych gatunków ryb. Wobec podmiotów toczy się postępowanie administracyjne.
- Druga kontrola doraźna w zakresie prawidłowości znakowania wybranych grup artykułów rolno-spożywczych, wg programu kontroli GI-BKJ-403-06/14 przeprowadzona została w związku z wszczętym postępowaniem administracyjnym wobec podmiotu. W przypadku próbek z dwóch partii pieczywa przebadanych przez Laboratorium Specjalistyczne w Gdyni stwierdzono obecność karmelu nie deklarowanego przez producenta. Wobec podmiotu toczy się postępowanie administracyjne.

C. Kontrola jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych sprowadzanych z zagranicy oraz sporządzanie protokołów niezbędnych do dopuszczenia towaru do obrotu

- Ilość wydanych protokołów kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych sprowadzanych z zagranicy: **58**

D. Ocena jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych wykonywana na wniosek przedsiębiorców, zakończona wydaniem świadectwa jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych

- Ilość wydanych świadectw jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych: **32**

E. Kontrola jakości handlowej świeżych owoców i warzyw na zgodność z przepisami Unii Europejskiej zakończona wydaniem odpowiedniego dokumentu stosowanego w UE

- Ilość wydanych świadectw zgodności ze wspólnotowymi standardami jakości handlowej dla świeżych warzyw i owoców: **23**
- Ilość wydanych protokołów niezgodności ze wspólnotowymi standardami jakości handlowej dla świeżych warzyw i owoców: **14**

- F.** Prowadzenie rejestrów według wytycznych Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.
- G.** Sporządzanie okresowych i doraźnych sprawozdań, informacji zbiorczych, meldunków oraz analiz, które obejmują przedmiotowy zakres kontroli artykułów rolno-spożywczych.